

Обща рамка на предложения на Европейския парламент и на Съвета проект на регламент относно производството и предлагането на пазара на растителен репродуктивен материал

Растителният репродуктивен материал (PPM) е фактор с основно значение за производителността, многообразието и **качеството на растенията и храните**. Съществуващото законодателство на ЕС в областта на PPM¹ понастоящем се състои от **12 основни директиви** на Съвета. Сложността и фрагментираността на законодателството, както и липсата на съгласуваност с други политики налага актуализиране на системата от нормативни актове, което намира отражение

в създаването на **нов регламент**, чиито основни преимущества биха били опростяване на правната структура, гъвкавост и споделяне на отговорностите между операторите и компетентните органи, а също така и хармонизиране и хоризонтални връзки с други политики.

При анализите на ситуацията с настоящето законодателство е отчетено, че що се отнася до актуални въпроси като **запазване на биологичното разнообразие**, проблемите с **изменението на климата** и принципите на **биоикономиката** са периферни и слабо засегнати теми. Според експертите, от особена важност е както да се постигне синергичен ефект със законодателството в областта на **здравето на растенията** (що се отнася до растително-здравните проверки като част от процеса на сертифициране на PPM), така и да се интегрират общите принципи във връзка с **официалния контрол**, залегнали в Регламент (ЕО) № 882/2004.

¹ С изключение на ГМО културите, които са предмет на отделно законодателство и не влизат в обхвата на новопредложения регламент.

Изводите от този анализ са приложени при формулиране на трите **обща цели** на регламента, а именно: **1.** Гарантиране на здравето и високото качество на РРМ; **2.** Осигуряване на единна регулаторна рамка, която подпомага иновациите и конкурентоспособността; **3.** Подкрепяне на устойчивото производство, биологичното разнообразие, приспособяването към изменението на климата и допринасяне за продоволствената сигурност и намаляването на бедността.

Някои от по-съществените **нови моменти** в проекторегламента са: » възможността на операторите да извършват под официален надзор на компетентния орган широк спектър от дейности в областта на **регистрацията и сертифицирането**; » въвежда се **задължително регистриране** на всички оператори с цел да се гарантира проследимостта на РРМ; » ще бъде позволено структури от частния сектор да извършват **технически изпитвания** под контрола на националните контролни агенции (*в България това е ИАСАС*), които агенции обаче ще бъдат **одитирани** от Службата на Общността за сортовете растения (**СОСР**); » от своя страна СОСР ще има възможността да извършва **централизирана регистрация** и независимо дали регистрацията е извършена на национално или централно ниво, службата ще поддържа единни **регистри и бази данни** за всички регистрирани сортове в ЕС; » що се отнася до **сортовете за съхранение и сортовете за отглеждане** от любители по съображения, свързани с обществен интерес е предвидено да се извършва регистрация на неизпитвани официално сортове, но с официално признато описание; » характеристиките на сортовете, познати като БСК (**биологични и стопански качества**) ще се превърнат в „**БСК, удостоверяващи устойчивост и здравно състояние**“. БСК ще бъдат хармонизирани във възможно най-голяма степен във всички агроекологични региони и постоянно ще бъдат подобрявани; » Ще бъде запазено **задължителното сертифициране** на някои култури във връзка с **риска за здравето** или стопанската значимост.

В заключение – като резултат от приемането на регламента се очаква, че в ЕС, който е нетен износител на семена (*60% от световния износ*) ще се повиши **конкурентоспособността** на малките, средни и микро предприятия за производство на РРМ и ще се гарантира **съгласуваност** със законодателството в областта на здравето на растенията, здравето на животните и официалния контрол на храните и фуражите. За оценяване на резултата от въведените мерки се предлагат няколко показателя за **мониторинг** и оценка.

Георги Балджиев,

Център за оценка на риска към БАБХ

21.05.2013 г.